

Feedback Statement

Consultatie leidraad PARP-scenarioanalyses
vanuit klantperspectief

03-12-2024

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Nuancerings in de tekst om recht te doen aan het karakter van de beleidsuiting	4
Welke ondernemingen dienen scenarioanalyses uit te voeren?	4
Hoe verhoudt deze leidraad zich tot de ESMA Richtsnoeren voor productgovernancevereisten?	4
Uitkomsten scenarioanalyses en aanpassingen tijdens de beheerfase	4
Is er nog ruimte voor een eigen invulling van de open PARP-norm?	4
Hoe verhouden life events zich tot de rol van de distributeur?	5
Wat wordt bedoeld met een ‘standaard product’?	5
Is het mogelijk om meer aandacht te besteden aan duurzaamheid?	5
Kunnen de verschillende distributiewijzen worden meegenomen bij het bepalen van de benodigde diepgang van scenarioanalyses?	5
Wat betekent een proportionele toepassing van de PARP-norm voor de verschillende doelmarkten?	6
Moeten ontwikkelaars scenarioanalyses delen met de distributeurs?	6
Scope van PARP met betrekking tot AIFMD- en UCITS-beheerders die geen MiFID-nevendiensten aanbieden	6

Inleiding

Op 23 april 2024 heeft de Autoriteit Financiële Markten (AFM) haar leidraad PARP-scenarioanalyses vanuit klantperspectief geconsulteerd. De consultatieperiode duurde tot 7 juni 2024. In deze consultatie heeft de AFM gevraagd om te reageren op de voorgestelde leidraad.

De AFM heeft 18 reacties ontvangen, waarvan vier reacties van brancheverenigingen. Deze reacties stellen ons in staat de leidraad duidelijker te maken. Wij willen de partijen die hebben gereageerd hiervoor dan ook hartelijk danken.

In dit feedbackstatement legt de AFM uit op welke wijze de reacties op de consultatie zijn verwerkt. Ten behoeve van de leesbaarheid heeft de AFM de reacties gegroepeerd per onderwerp.

Vervolgstep

De leidraad PARP-scenarioanalyses vanuit klantperspectief wordt gepubliceerd op de website van de AFM (www.afm.nl) en treedt in werking op dag van publicatie. Ook zal de AFM een Engelse vertaling van de leidraad publiceren op www.afm.nl en delen met EIOPA en ESMA.

Nuanceringen in de tekst om recht te doen aan het karakter van de beleidsuiting

De bewoordingen en enkele voorbeelden in de leidraad zijn op een aantal punten aangepast of genuanceerd om tegemoet te komen aan enkele reacties van marktpartijen. Zo is bijvoorbeeld de toon van de leidraad op onderdelen genuanceerd, om recht te doen aan het karakter van de beleidsuiting.

Welke ondernemingen dienen scenarioanalyses uit te voeren?

In de consultatiereacties is de opmerking gemaakt dat op de distributeur geen wettelijke verplichting rust om scenarioanalyses uit te voeren. Het is juist dat deze verplichting rust op de ontwikkelaar en de AFM heeft daarom ter verduidelijking de tekst in paragraaf 1.3 van de leidraad aangepast. De AFM wil met de leidraad aangeven hoe ondernemingen kunnen omgaan met scenarioanalyses. Hierbij staat de doelstelling voorop dat zowel ontwikkelaars als distributeurs moeten waarborgen dat financiële producten voldoen aan de behoeften, kenmerken en doelstellingen van de doelgroep en dat de distributiestrategie aansluit bij de desbetreffende doelgroep. De AFM wil met paragraaf 1.3 de situatie benoemen dat een distributeur tot de conclusie kan komen over onvoldoende informatie van het product te beschikken om een volledig inzicht in het product te krijgen en de distributiestrategie af te kunnen stemmen op de doelgroep. In een dergelijke situatie is het aan de distributeur welke keuzes hij maakt, zo lang de financiële producten aan de doelgroep worden gedistribueerd en niet (structureel) daarbuiten. Het staat de distributeur dan vrij om bijvoorbeeld scenarioanalyses uit te voeren, indien hij dat nodig acht.

Hoe verhoudt deze leidraad zich tot de ESMA Richtsnoeren voor productgovernancevereisten?

In de consultatiereacties wordt gesteld dat de AFM geen ruimte heeft om deze leidraad van toepassing te laten zijn op beleggingsdienstverlening, vanwege de ESMA Richtsnoeren voor productgovernancevereisten. Tevens wordt de zorg geuit dat de leidraad kan leiden tot een ongelijk Europees speelveld. De AFM merkt op dat deze leidraad handvatten geeft aan de invulling van de productontwikkelingsnorm en dat deze invulling niet afwijkt van de normen, ook niet van die in Europese Richtlijnen, zoals MiFID II. Tevens wijkt deze leidraad niet af van of doet het geen extra aanvullingen op de ESMA Richtsnoeren voor productontwikkelingsvereisten, aangezien deze Richtsnoeren niet zien op de scenarioanalyses. Verder zet de AFM zich binnen Europa in voor het bevorderen van een Europees gelijk speelveld. De AFM vindt het belangrijk om via deze leidraad handvatten te geven aan de invulling van scenarioanalyses en gaat dan ook over tot definitieve publicatie van de leidraad in de huidige vorm. Tevens verwijzen we naar onze toelichting op de status van een leidraad.

Uitkomsten scenarioanalyses en aanpassingen tijdens de beheerfase

Enkele partijen hebben aangegeven dat in de leidraad onderbelicht is dat reeds afgesloten producten gebonden zijn aan wet- en regelgeving, inclusief gemaakte contractuele afspraken met klanten. Hierdoor is het wijzigen van een product naar aanleiding van scenarioanalyses niet altijd mogelijk. De AFM heeft de leidraad naar aanleiding van deze reacties verduidelijkt door aan te geven dat een onderneming in het PARP dient na te gaan hoe zij risico's zo goed mogelijk kan adresseren binnen het product (voor zover mogelijk), de beoogde doelgroep of distributiestrategie.

Is er nog ruimte voor een eigen invulling van de open PARP-norm?

In de consultatiereacties wordt aangegeven dat de AFM in de leidraad de wijze van gebruik van scenarioanalyses expliciet voorschrijft en de vraag wordt gesteld in hoeverre er nog ruimte is voor eigen invulling van de open PARP-norm. Met deze leidraad biedt de AFM handvatten die ondernemingen kunnen gebruiken bij de uitvoering

van scenarioanalyses. Dit betekent niet dat er geen ruimte is voor ondernemingen om zelf invulling te geven aan de uitvoering van scenarioanalyses. De AFM verduidelijkt dit door enkele tekstuele aanpassingen. Belangrijk is dat scenarioanalyses ondernemingen inzicht bieden in hun producten en hoe deze zich gedragen onder verschillende omstandigheden, zodat deze geen afbreuk doen aan de doelstellingen van de doelgroep en voorzienbare teleurstellingen worden voorkomen. Tevens verwijzen we naar de toelichting op de status van de leidraad.

Hoe verhouden life events zich tot de rol van de distributeur?

In de consultatiereacties wordt gesteld dat life events op klantniveau een relevant onderdeel zijn van het advies en daardoor voor rekening komen van de distributeur en derhalve niet relevant zijn voor de ontwikkelaar om te betrekken in de scenarioanalyses. De AFM wijst hierbij graag op het onderscheid tussen de ex ante ontwikkelfase en de adviesfase. In de ex ante fase is het aan de ontwikkelaar om risico's te identificeren en te bepalen hoe deze risico's kunnen worden gemitigeerd. In de adviesfase is het vervolgens aan de distributeur om deze risico's specifiek per klant in kaart te brengen.

Paragraaf 3.2 en het voorbeeld over inboedelverzekeringen zijn aangepast. Hierdoor moet het duidelijker zijn welke rol de ontwikkelaar en welke rol de distributeur heeft in de verschillende fases van productontwikkeling.

Wat wordt bedoeld met een 'standaard product'?

De AFM leest in de consultatiereacties dat een aantal partijen zich afvraagt wat wordt bedoeld met een 'standaard product' in verband met de noodzaak en diepgang van het uitvoeren van scenarioanalyses. De AFM geeft mee dat zij hiermee aansluit bij de term 'simpel product' in de Memorie van Toelichting bij het BGfo Wft. Ter verduidelijking zijn deze termen in de tekst van de leidraad gelijkgetrokken. In een aantal reacties wordt verzocht om een definitie van een simpel product. De AFM geeft mee dat het verschil tussen simpel en complex in deze context granulaair moet worden uitgelegd. Dit betekent dat een product niet per definitie of simpel of complex is. Er is sprake van een verloop in de mate van complexiteit. Zoals reeds in de leidraad uiteen wordt gezet, kan ook een spaarrekening complexe kenmerken hebben. Een granulaire toepassing brengt met zich mee dat ook een schadeverzekering niet per definitie als simpel moet worden beschouwd. Het is aan de financiële onderneming om de mate van complexiteit van een product te bepalen, en haar scenarioanalyses daarop af te stemmen.

Is het mogelijk om meer aandacht te besteden aan duurzaamheid?

In de consultatiereactie wordt gevraagd om meer aandacht te besteden aan duurzaamheidsscenario's. De AFM heeft daarom aan paragraaf 3.2 hierover een specifieke alinea toegevoegd.

Kunnen de verschillende distributiewijzen worden meegenomen bij het bepalen van de benodigde diepgang van scenarioanalyses?

Naar verwachting van de AFM heeft de wijze van distributie geen directe relatie tot de diepgang van scenarioanalyses. Per situatie moet de onderneming inschatten hoe diepgaand de scenarioanalyses moeten worden gedaan. Daar mag wel proportioneel mee worden omgegaan. In de regel is het zo dat naarmate de complexiteit of de impact van het product toeneemt, we meer diepgang verwachten.

Wat betekent een proportionele toepassing van de PARP-norm voor de verschillende doelmarkten?

In de consultatiereacties wordt de vraag opgeworpen wat een proportionele toepassing van de PARP-norm betekent voor de verschillende doelmarkten. Hierbij valt te denken aan consumenten, MKB'ers en grootzakelijke klanten. De AFM geeft mee dat de PARP-norm op evenredige wijze mag worden toegepast, afhankelijk van de complexiteit en impact van het product en de mate waarin publiek beschikbare informatie kan worden verkregen, rekening houdend met onder meer de kenmerken van de doelmarkt. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat de toepassing van scenarioanalyses op producten die uitsluitend aan grootzakelijke klanten worden gedistribueerd minder diepgaand is dan de toepassing van scenarioanalyses voor producten die ook door consumenten kunnen worden afgenomen. Dat de doelmarkt uit zakelijke klanten bestaat, betekent echter niet dat steeds kan worden volstaan met minder diepgaande scenarioanalyses. Het is aan de onderneming om te bepalen wanneer een proportionele benadering opportuun is.

Moeten ontwikkelaars scenarioanalyses delen met de distributeurs?

De vraag wordt gesteld of ontwikkelaars de scenarioanalyses moeten delen met de distributeurs indien hierom gevraagd wordt. De AFM geeft in paragraaf 1.3 van de leidraad aan dat de distributeur dient te bepalen of zij informatie nodig heeft over de door de ontwikkelaar uitgevoerde scenarioanalyses. Van belang is dat de distributeur een volledig inzicht krijgt in de producten die hij voornemens is aan te bieden aan zijn klanten. Het doel hiervan is dat de distributeur kan waarborgen dat de financiële producten voldoen aan de behoeften, kenmerken en doelstellingen van de doelgroep en te waarborgen dat de distributiestrategie aansluit bij de desbetreffende doelgroep. Indien de distributeur hiervoor informatie nodig heeft van de ontwikkelaar over de uitgevoerde scenarioanalyses, ligt het voor de hand deze op te vragen bij de ontwikkelaar. De wijze waarop de informatie-uitwisseling plaatsvindt is aan de ontwikkelaar en distributeur. Mocht de distributeur tot de conclusie komen dat de benodigde informatie niet volstaat, dan staat het hem vrij om zelf scenarioanalyses uit te voeren of ervan af te zien het product aan te bieden.

Scope van PARP met betrekking tot AIFMD- en UCITS-beheerders die geen MiFID-nevendiensten aanbieden

Opgemerkt wordt dat niet alle beleggingsinstellingen onder de MiFID II PARP regels vallen. Het is juist dat AIFMD- en UCITS-beheerders die geen MiFID-nevendiensten verlenen niet onder MiFID II vallen. Echter, artikel 32 BGfo Wft is wel van toepassing op vergunningplichtige AIFMD-beheerders. Daarnaast geldt PARP onverlet voor beleggingsondernemingen die producten distribueren waarop geen PARP is toegepast door de ontwikkelaar van dat product.

Autoriteit Financiële markten

Postbus 11723 | 1001 GS Amsterdam

Telefoon

020 797 2000

www.afm.nl

Dataclassificatie

AFM-Publiek

Volg ons: →

De AFM maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten.

Als onafhankelijke gedragstoezichthouder dragen wij bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland.

De tekst van deze publicatie is met zorg samengesteld en is informatief van aard. U kunt er geen rechten aan ontleen. Door veranderende wet- en regelgeving op nationaal en internationaal niveau is het mogelijk dat de tekst niet actueel is op het moment dat u deze leest. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is niet aansprakelijk voor de eventuele gevolgen – bijvoorbeeld geleden verlies of gederfde winst – ontstaan door of in verband met acties ondernomen naar aanleiding van deze tekst.

© Copyright AFM 2024